

Britanijos LIETUVIŠKAS

PASKIRAS NUMERIS 10 PENŲ

„BRITANIJOS LIETUVIŠKAS“, savaitinis laikraštis. Leidžia — D. Britanijos Lietuviu Sąjungos Centro Valdyba, — 43, Holland Park, London, W.11. T.1.PAR 0600. Red. M. Bajorinas, B. Daunoras, REDAKCIJA — raštus taiso bei trumpina savo nuožiūra. Nesunaudoji rankraščių nesaugomi ir negrąžinami, jei nepridėtas pašto ženklas. Prenumeratos kainos: mėtam — 32 šil., 6 mėn — 18 šil., 3 mėn. — 10 šil. Užsienyje: metams — 5 U.S.A. doleriai. SKELBIMAI: Spaudos eilutės arba jos — vieta — 1 šil. ADRESO PAKEITIMAS 1 šilingas.

„THE LITHUANIAN WEEKLY“

LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS

Nr. 14 (242)

LONDONAS, 1952 m. BALANDŽIO 3 d.

VI METAI

Mums Gresia Nutautejimas

Kova dėl laisvės ir lietuvių išsaugojimas yra du svarbiausi uždaviniai tremties gyvenime. Laisvės kovoje mes esame atstovaujami gabių ir prityrusių rezistentų veiksmų, kuriems mes esame patikėję savo likimą ir kurie, mūsų pačių remiami, mus neapvils kiek biogiau su netuvybės išlaikymu, nes šiam reikalui dar neturime specialias organo, kuris duotų reikiamas direktyvas. Pasaulio Lietuvių Bendruomenė dar nėra tapusi atbaigtu kūnu, o tu pačių organų vadovavimas ir rezistencija ir tautinės sąmonės ugdymui negali būti sėkmingas. Dėl to šiam pastarajam reikalui į pagalbą turi ateiti vietinės organizacijos ir pavieniai asmenys, ypač inteligentai.

Šis klausimas atrodo, savaime yra aiškus ir viešai galėtų būti ir nekeliamas. Tačiau praktiškai neatrodo, kad taip yra. Mūsų tautinės sąmonės reikalai spartokai šlyja, o mūsų pastangos juos atstatyti yra nepakankamai efektingos. Antai, mūsų Tremties Mokykla daugumoje kolonijų atsidūrė apvirktinėje padėtyje, vaikams nesikiama nė viena lietuviškos spaudos eilutė, mažesnio išsilavinimo ir susipratimo šeimoms iš šalies negaivinamos atitrukta nuo lietuviško galvėjimo, lietuviški parengimai mažėja ir t.t. Šių faktų pasekmėje daugelis mūsų vaikų, ypač čia gimusių, angliškai kalba geriau, kaip lietuviškai, neskaitlingos lietuviškos savų vyrų iesko anglų tarpe, o vyrai veda kitatautes, tūli tautiečiai jau pradeda kelti klausimą, kaip, ar bevertės mums grįžti į savo tėvynę ir tūli klampoti po purvyną; kiti, dar geriau, pradeda peikti visą, kas lietuviška. Tegul tai dar nėra visuotinis reiškinys, tačiau ligos simptomai jau pradeda reikštis ir jiems negalima leisti išsiviegti, nes vėliau jos gydymas bus daug sunkesnis.

Daug yra motyvų, stumiančių mus nuo tautinio pagrindo, bet nemaža yra ir priemonių, apsaugojančių mūsų lietuviškumą. Jų visų nesuminant, tenka atkreipti dėmesį bent į pačias svarbiausias, būtent, tautiečių kompaktinį gyvenimą ir spaudą.

Mūsų tautiečių daugumai išemigravus, tam tikras jų skaičius — gal tūkstantis, gal kiek daugiau — vis dėlto dar pasilikę Anglijoje. Jie bus išsibarstę po visą šią salą ir bet kokia lietuviška veikla bus sunkiai įmanoma, išsiskyrus vieną kiti skaitlingesnę koloniją. Čia, tar išskyla mintis, ar nevertėtų jau dabar pasiliekančius lietuvius pradėti burti į vieną didelę, ar kelias mažesnes kolonijas. Būtų idealiausia visiems artėti Londono ir jo apylinkių kryptimi taip, kad visi galėtų susiburti maždaug vienos apygardos ribose. Suburtos jėgos daug lengviau galėtų atsispirti prieš įvairius pavojus. Tokiu būdu tvirtiau galėtų egzistuoti ir Tremties Mokykla, vykti įvairūs lietuviški parengimai ir visa kita, kas palaiko ir ugdo tautinę sąmonę. Šio tautinio motyvo akivaizdoje nublunka visi asmeniški motyvai, kyla iš persikėlimo nepatogumų. Jeigu yra noras, pasiryžimas, valia ir visa tvarkinga rinka, viskas yra galima. Juk nelengva buvo įsigyti namus ir spaustuves, o tačiau, įsigyta.

Be Tremties Mokyklos ir įvairių lietuviškų parengimų bei sambarių, apie kuriuos prabėgom užsiminta, dar labai svarbiu lietuvių išlaikymo veiksmu yra spauda. Tiesa, mes turime „Br. Lietuvį“ ir juo šiaip taip tenkinamės. Tačiau ir vėl bėda — „Br. Lietuvos“ tenkina tik suaugusių kartą, kuriai ir nutautėjimo pavojus ne taip baisus. Ji yra pakankamai prisigėrus savo žemės sulčių, prisikėpavus lietuviškų pušų kvapui ir prisizūrijęs gražių pievų ir ežerų bangavimu. Ir visų tų mielių pergyvenimų niekas neišgrauš iš jos sąmonės. Bet mūsų jauniejai? Jie visos šios neįvertinamos patirties neturi ir jų vaizduotė yra išblukusi, arba dažniausiai visai nepaliesta gražių tėvynės vaizdų ir jų bočių dvasinių ver-

ATENTATAS PRIEŠ ADENAUERI

Pereitą savaitę buvo padarytas pasikėsinimas nužudyti dr. Adenauerį. Vienas asmuo gatvėje paprašė dviejų vaikų nunešti kancleriui paketą. Šiedu gi tą paketą nunešė į policiją, kur paketas sprogo, užmušdamas vieną policininką. Britų slaptoji policija buvo įspėjusi vokiečių pareigūnus apie numatomus pasikėsinimus nužudyti vokiečių vyriausybės narius. Kaltininkai dar nenušauti.

Vokiečių slaptoji policija pradėjo tikrinti ir apklausti naujos nacių organizacijos „Kovos grupės“ prieš demokratiją narius Berlyne, ieškodama bombų pasiuntimo kaltininkų. Policija susėkė, kad tuojau po nepavykusio atentato prieš dr. Adenauerį, pas vieną tos organizacijos vadą įvyko susirinkimas, kuriame dalyvavo du britų fašistų atstovai.

KONSTITUCINĖ KRIZĖ P. AFRIKOJ

Aukščiausias Teismas Pietų Afrikoje pereitą savaitę nusprendė, kad vyriausybės išleistas rinkimų įstatymas, kuris įsako spalvotus (maišyto kraujo) gyventojus surašyti ant atskiro rinkimų sąrašo, yra nelegalus ir neturi įstatymo teisės, nes tas įstatymas nebuvo priimtas dviejų trečdalių abiejų parlamento rūmų daugumos.

Tik pasikeitus teismo sprendimui, ministeris pirm. dr. Malan pareiškė parlamente, kad susidariusi „neįmanoma būklė“, ir vyriausybė, kuri to sprendimo nepripažįsta, imsis priemonių pastatyti parlamentą aukščiausio viso kito. Opozicijos vadas Strauss tuoj pat pareikalavo, kad vyriausybė atsistatydintų ir būtų leista gyventojams per rinkimus pareikšti savo nuomonę dėl alternatyvios politikos, kurią veda Suvienijta Partija (gen. Smutso partija).

ARESTUOTA VYRIAUSYBĖ TUNISE

Jau kuris laikas tęsiasi neramumai Tunise dėl nepriklausomybės. Prancūzija yra pasiryžusi duoti Tunisui autonomiją, bet ne pilną nepriklausomybę, nes nenori pastatyti 250.000 prancūzų į pavojų. Tuniso vyriausybė gi reikalauja pilnos savivaldybės ir parlamento, susidarant vien iš Tuniso gyventojų (arabų).

Prancūzija su tokia vyriausybe negalėtų toliau derėtis. Prancūzijos Generalinis Residencijos Tunise de Hauteclouche areštavo Tuniso vyriausybės ministrų pirmininką Chenik ir tris jo ministrus ir emėsi žygių sudaryti kitą vyriausybę iš nuosaikesnių asmenų.

Atsakydamas į Tuniso Bey (karaliaus) skundą, Prancūzijos prezidentas Auriolas pasiuntė į Tunisą du pasiuntinius, kurie atvežė karaliui prezidento atsakymą. To pasėkoje Tuniso Bey pasiskyrė prancūzams simpatizuojantį Salah ed-Din Baccouch nauju min. pirmininku ir sutarė su Prancūzijos gen. Residentu dėl konstitucinių reformų, vedančių Tunisą prie autonomijos, bet respektuojant Prancūzijos interesus.

Didelės riaušės įvyko pereitą savaitę Tanžyre, kada arabai demonstravo prieš europiečius, daužydami jų langus ir apversdami automobilius. Demonstracijos ypač buvo nukreiptos prieš prancūzus.

tybių. Ji yra užpildoma svetimybėmis, kurios ją žavi ir patraukia. Tarzanai, kaubojai ir princai yra užvaldę jų sąmones ir širdis. Visa tai turi būti bent dalinai pakeista Pilėnais, Živilėmis, Gražiomis, Algimantais ir pan.

Taigi bent mažą „Br. Lietuvos“ dalis būtina ir neatidėliotinai turėti būti paskirta mūsų veikams, nors jų nebūtų tik keli Anglijoje. Tegul nors ir mažą kibirkstėlę, bet ji gali didelę ugnį sukurti mūsų vaikų širdyse.

Be abejo, daug apie ką šia prasme būtų galima prikalbėti, bet tuo tarpu pakaks prisiminti, kas svarbiausia.

A. K.

Taip pat patirta, kad sprogdant medžiaga bombai pagaminai buvo gauta iš vienos slapto komunistų sabotažo organizacijos sovietų zonoje. Du su puse tonos tokios medžiagos buvo adresuota „Kovos grupė“ prieš demokratiją. Berlyno britų sektoriuje perėta spalvų mėn. vokiečių politikai gavo iš tos pačios „Kovos grupės“ grąsinančius laiškus, kuriuose rašoma: „Artėja laikas, kada sprogdant bombų garsas praneš vokiečių tautai žydų ir jų pakalikų Bonos vyriausybės žlugimą“.

Vokiečių kancleris dr. Adenaueris pranešė, kad gegužės mėn. bus iškilmingai pasirašytas tarp vak. Vokietijos ir alijantų taikos kontraktas, pakeičiantis dabartinį okupacinį statutą ir suteikiant Vokietijai beveik visišką nepriklausomybę.

Tos partijos politika garantuos tautinę vienybę, rasių taiką ir bendradarbiavimą, o taip pat gerą vyriausybę ir administraciją.

Nėra abejonės, kad Pietų Afrikai pateko į labai pavojingą būklę, kurios pasekų dar negalima numatyti. Vyriausybė, nepripažindama vyriausio teismo sprendimo, sudaro rimtą ir pavojingą precedentą. Demokratinė santvarka teismo sprendimas yra visiems priivalomas.

P. Afrikos vyriausybės (nacionalistų partijos) rasinė politika jau nuo senai kelia susirūpinimo pasauliui. Vyriausybė pereitais metais išleido naują rinkimų įstatymą, pagal kurį spalvoti krašto gyventojai yra surašomi ant atskiro rinkiminio sąrašo. Šis įstatymas buvo abiejų parlamento rūmų, posėdžiaujant atskirai, paprasta balsų dauguma priimtas. Teismas gi dabar tą įstatymą paskelbė nelegaliu, nes jis turėjo būti priimtas dviejų trečdalių

TRUMANAS NEBES PREZIDENTU

Visų nusteibimui ir nelauktai JAV prezidentas Trumanas per savo demokratų partijos susirinkimą pranešė pereitą šeštadienį, kad jis nebus kandidatu į prezidentus per lapkričio mėn. rinkimus. Prezidentas pridėjo kad jis ilgai ir sąžiningai tarnavo savo kraštui ir neįsivaizdavo, kad būtų jo pareiga vėl kandidatuoti į prezidentus.

Trumanas tapo JAV-bių prezidentu prieš septynis metus, mirus Rooseveltui. Prieš 4 metus jis buvo didelė balsų dauguma perrinktas prezidento pareigose. Demokratų partijai tai yra didelis smūgis, nes bus sunku surasti kitą kandidatą, kuris galėtų lyginti su Eisenhoweriu.

REIKALINGI DARBININKAI APSIGINKLAVIMO FABRIKAMS

Kad pagreitintus Britanijos apsiginklavimo programą ir ypač sustiprinti oro pajėgas, vyriausybė išleido ginklų fabrikams direktyvas, kurių reikia laikytis gamyboje. Pirmenybė duodama bepilotiniams sviediniams, toliau eina įvairių rūšių lėktuvai ir jų armicija. Fabrikai yra raginami koncentruoti gamybą ant tų ginklų. Tam reikalui jie gaūs pirmenybę žaliavoms gauti ir darbo jėgai samdyti. Fabrikai, kurie gamina minėtas ginklų rūšis, yra sukoncentruoti šiose vietose: Kingston (prie Londono), Coventry, Gloucester, Reading, Swindon, Preston, Cricklewood (Londono), Manchester, Weybridge, Blackpool, Derby, Bristol, Liverpool ir k. Tiems fabrikams yra ypač reikalingi darbininkai. Apie 10.000 darbininkų trūksta ir elektroninių pabūklų gaminių fabrikams, kurių dauguma yra Londone, o taip pat Chelmsforde, Portsmouthe, Rugby ir Southende. Kiti ginklų fabrikai yra Lancashire, Newcastle, prie Glasgowo ir prie Stoke-on-Trent.

Darbo Ministerijos įstaigos (Employment Exchange) turi parengti sąrašą ieškančių darbo pirmoje eilėje siųsti į tuos fabrikus.

balsų dauguma ir abiemis parlamento rūmams posėdžiaujant kartu. Šitokios procedūros reikalauja Pietų Afrikos Aktas, priimtas Londone 1909 m. ir taikomas visiems įstatymams, kurie siekia sumažinti balsuotojų teises ar pakeisti dviejų oficialių kalbų vartojimą. Nors P. Afrika gavo 1931 m. dominijos teises, bet tas jos nepaliosavo nuo Afrikos Akto nuostatų.

Sąsiję su teismo sprendimu dr. Malanas pranešė, kad vyriausybė greitai patieks parlamentui įstatymo projektą, kuris padarys parlamentą aukščiausiu organu ir atims teismui etisv pakeisti parlamento nutarimus. Padarius įstatymą retrospektyviu, teismo sprendimas bus automatiškai panaikintas. Pranešama, kad vyriausybė nėra vieninga dėl šio žygio. Opozicija gi pagrįsino, kad ji kariaus prieš tokį vyriausybės įstatymą parlamente, o jei jis bus parlamento priimtas, tada opozicija eis į teismą. Malano žygi laikoties pakeitimu trionija.

SVEIKATOS REIKALAI

Sveikatos ministeris Crookshankas pranešė, kad sveikatos įstatymas, kuris numato įvairius mokesčius, bus pakeičiamas ta prasme, kad mokesčiai už dantų gydymą bus imamas tik iš asmenų, kurie turi daugiau kaip 21 m. amžiaus. Dantų patikrinimas bus atliktas visiems be mokesčio.

EISENHOWERIO PRANEŠIMAS

NATO karinių pajėgų vadas Europoje gen. Eisenhoweris, įvertindamas vak. Europos karinio stiprėjimo progresą savo pranešime pažymi, kad nors būklė dalinai yra geresnė, negu ji buvo prieš metus laiko, ji vistiek dar negarantuoja visiško saugumo. Tai yra tik pradžia. Nežiūrint to fakto, kad vak. Europos karinės pajėgos per paskutinius metus padvigubėjo, jos toli gražu nesilygina su Rusijos 175 divizijomis ir 20.000 lėktuvų. Vak. Europa gi turi tik 25 divizijas ir 2.000 lėktuvų. Tos pajėgos, tikimasi, padvigubės iki metų pabaigos.

Eisenhoweris taip pat pastebė, kad šiaurinės Vokietijos lyguma būtų geriausias kelias puolimui iš rytų. Šiandien Europa negalėtų gintis rytinėje Reino pusėje ir jeigu Vokietija netaps vakarų Europos apsiginklavimo plano nariu, tada Vokietijoje gali pasikartoti Čekoslovakijos pavyzdys. Gen. Eisenhoweris patiekus savo pranešimą, manoma, kad jis prašys prez. Trumaną atleisti jį iš vyr. karo vado pareigų, kad jis galėtų dalyvauti Amerikos prezidentiniuose rinkimuose.

SERETSE PASALINTAS

Pereitą savaitę vyriausybė painformavo parlamentą, kad Seretse Khama yra visam laikui pašalintas iš Bamangwato (Afrikoje) gentės šefo pareigų. Tuo baigėsi du metus trukęs ginčas, kuris sudarė daug nemalonių Britų vyriausybei.

To ginčo istorija prasidėjo, kada Seretse Khama, tikrasis Bamangwato genties šefas, atvažiavo į Londoną teisių mokslui studijuoti. Jam išvažiavus iš Afrikos, jį pavadavo ten jo dėdė Tshekedi, kaip regentas. Sunkumai prasidėjo, kada Seretse Londono apsigėdė su Ruth Williams, baltąja moterimi, kam jo genties gyventojai dalis pasipriešino. Ypač tam pasipriešino P. Afrikos vyriausybė. Bamangwato gentis sušuko: vieni norėjo, kad šefu būtų Seretse, kiti kad Tshekedi. Kad išvengtų neramumų, Britų vyriausybė prieš du metus abu juos pašalino iš teritorijos. Tshekedi pats atsisakė nuo savo teisų į šefystę, o Seretse buvo uždėtas 5 metų terminas, po ko jo byla turėjo būti vėl peržiūreta. Dabar gi konservatorių vyriausybė, kad išvesti tos genties gyventojus iš netikrumo, visiškai atėmė Seretse Khamai šefo titulą ir paragino gyventojus išsirinkti naują visiems priimtą šefą.

Parlamente tas pranešimas buvo socialistų ir liberalų labai kritiškai priimtas. Gi pats Seretse pareiškė, kad jis ir toliau kovos už savo teises ir dėlto jis nepriešingai vyriausybės pasiūlymo imti tarnybą Jamaica.

SUSITARTA DĖL SAARO

Pereitą savaitę 10-ji Europos Tarybos ministerinio komiteto sesija Palais de Chaillot, Paryžiuje. Europos Taryba susideda iš dviejų organų: ministerinio komiteto (vykdomojo organo) ir asamblėjos (parlamento), ptiariamojo organo. Per paskutinę sesiją Strasburge asamblėjaus padarė toli einančių rekomendacijų ministeriam komitetui, tikslu sustiprinti Europos Tarybos autoritetą. Šias rekomendacijas svarstė ministerinis komitetas pereitą savaitę Paryžiuje. Britanija, nenorėdama per ankštai susirūšti su Europa ir atsisakyti nuo savo savarankiškumo dalies, negalėjo sutikti ir su minėtomis rekomendacijomis.

Britanijos užs. reik. min. Edenas papsipriešino Europos Parlamento (asamblėjos) Strasburge padarytomis rekomendacijoms, kurios duotų Europos Tarybai politinį autoritetą daryti sutartis ir leisti įstatymus. Tos rekomendacijos pakeistų Europos Tarybą ta prasme, kad ji būtų ne patariamasis organas, bet jau turėtų įstatymų leidimo ir vykdytinių teises ir tuo ją padarytų savitišką federatyviu organu. Tokiu atveju Britanijos santykiai su Europos Taryba būtų pastatyti į pavojų, išpėjo Edenas.

Vietoj to Edenas davė Britanijos kontra pasiūlymus, kuriuos priėmus, įvairūs dabar savarankiški organai kaip Schumano anglies ir geležies planas, Europos Epsaugos Bendruomenė (Europos kariuomenė) ir k. būtų įjungti į Europos Tarybą. Tuos pasiūlymus priėmus, paaiškino Edenas, Europa turėtų tik vieną parlamentą, o ne atskirus parlamentus Europos kariuomenė, Schumano Planai ir p. Šitas taip pat įgalintų Britaniją palaikyti nuolatinį ryšį per Europos Tarybą su specialiais Europos organais, kaip Europos kariuomenė ir anglies planu, kuriems Britanija tiesiogiai nepritakaus.

Visi ministerinio komiteto nariai principiniai Edeno pasiūlymų pritarė, bet galutinio nutarimo nepadarė. Jis, tačiau, bus detališkai paruoštas ir svarstomas.

SPAUSTUVĖS FONDO RĖMĖJAI RAŠO:

Įdedu dėl svarus banko čekiu spaustuvės reikalams ir „nušluostymui Bajorino vienai mažytei asarėlei“ J. Mockus.

Labai nuširdžiai dėkoju už kvietimą dalyvauti spaustuvės krikštynose. Labai malonu būtų aplankyti mūsų visų čia esančių tvirtovę, bet gaila, kad dėl susidėjusių priežasčių negaliu jose dalyvauti. Tad siunčiu 10/- auką ir linkiu geriausios kloties.

K. Plukas

Sveikinu visus tuos, kurie emėsi darbo, kad sumanymas taptų kūnu. Jis tapo. Spaustuvė jau gimdo kas savaitę „EL“. Įvykdytas didelis ir labai reikšmingas darbas Didžiosios Britanijos kolonijoje. Tad tenka sušukti: „Bravo tie, kurie tai sumanymą įvykdė“ Tai yra, juk, sumanymas, kuris sunkiai įvykdomas neturint pinigų, o tik pasitiktint lietuviams, kurie juos parėmė tame darbe, nors ir kukliomis aukomis. Tad nenorėdama išsikirti iš tų, kurie jus rėmė, siunčiu savo mažytę dalelę „naujamajam“ krikštyvų progai, linkėdamas jam augti ir stiprėti ir tapti švyturiumi visai vakarų Europos lietuvių kolonijai. Priedas vienas svaras.

St. Kaspars

Džiugu konstatuoti, kad jau antrą „BL“ numerį gauname iš savos spaustuvės. Siunčiu vieną svarą skoloms mažinti. Linkiu sėkmės užsibrėžtame darbe.

J. Adomaitis

Likvidavus Wimbornes skyrių, siunčiu, skyraus kasos likutį spaustuvės fondui. Priede £1.15.

A. Kaziūnas

Turiu garbę siųsti 2 svarus pašto orderį. Tai yra Vlodo Slaito duoklė „BL“ — spaustuvės fondo reikalui.

K. Barauskas

SPAUSTUVĖS FONDUI IMOKĖJO

J. Mockus 2 sv., K. Plukas 10 šil., K. Zeimys 1 sv., A. Buzius 1 sv., P. Kaminskas 1 sv., V. Šlaitas 2 sv., S. Kasparsas 1 sv., J. Adomaitis 1 sv., Wimbornes skyr. 1 sv. 15 šil., V. Soročka 1 sv., J. Blazys 1 sv., S. V. Steponavičius 1 sv., J. Daugėla 1 sv., J. Oksas 5 šil., S. Varnas 5 šil., A. Gaidelis 10 šil., B. Eidimtas 1 sv., J. Saldūnas 10 šil. Surinkta aukų per spaustuvės krikštynas £23-13-6. Kun. Dr. Gronis 2 sv., J. Gecas — 1 sv.

Viso surinkta. £50-3-6. Lieka surinkti. £410-14-0.

STALINAS PRABILO

* Stalinas, atsakydamas į Amerikos korespondentų paklausimą raštu, pažymi, kad pavojus karui dabar nėra didesnis, negu jis buvo prieš tris metus. O taip pat jis mano, kad taikingas sugyvenimas tarp kapitalizmo ir komunizmo yra galimas, jeigu bus noras, išpildyti pažadus, išlaikyti lygybės principus ir nesikišti į valstybių vidaus reikalus.

* Britanijos tekstilės pramonėje šiuo metu yra apie 70.000 darbininkų, kurie yra arba visai be darbo, arba dirba tik trumpą laiką. Tekstilės pramonės tarybos nariai lankysis pas prekybos ministerį, prašant vyriausybę duoti tekstilės pramonei užsakymų.

— Pereitą savaitę Amerikos kongresas ratifikavo Japonijos taikos sutartį.

— Pirmadienį Londone Izraelio užs. reik. min. Sharettas tarėsi su Britanijos fin. min. Butleriu Britanijos-Izraelio prekybiniais reikalais.

Lietuviai EUROPOJE

KUR MIGLA DENGIA ŽEMĘ, O SIRENA LIUDNAI KAUKIA

Pabundu. Kas tai lyg verkdamas, dejuodamas toli, toli aukštą balsą klykia. Pasižiūriu į langą. Lango anga balsuoja lyg balto šerkšno atprauktas, bet šviesos ir kambari beveik nepareidžia. Šešta valanda ryto. Turėtų šviesti saulė, bet tiršta migla dengia žemę, o nuo jūros kas kelias sekundes ateina dejuojantis sirenos balsas, išspėjantis laivus, kad jau čia pat sunkia migla pridengtoji žemė.

Tai Vokietijos pajūrio miestelis Neustadt'as, Holsteine. Miestelis mažas, kelių tūkstančių gyventojų, be pramonės, vokiečių žemės užkampyje, atitolęs nuo didesniųjų kelių, lankomas tik tų, kurie būtinai turi ten vykti. Nėra dienos, ypač žiemą ir rudenį, kad nelytų ar nesiaustų audringi vėjai. Kai oras nurimsta, naktį ir rytais viską apgaubia drėgna, tiršta migla. Jai pakilus, nuo jūros dvelkia pūvančių žolių, o nuo žvejų uosto benzino, žuvų ir smalos kvapas.

Šita „palaiminta“ gamtos kamplei, visokių ligų šaltini, ypač džiovo ir reumatizmo, tremtinių globėja IRO parinko kaip tinkamą vietą tremtiniams paliečiamam gyventi. Sugabeno akluosius ir invalidus, iš ligoninių vežė kiek pagijusius džiovininkus, sutalpinio senelius ir chroniškai sergančiuosius, kurių kaulai ir sąnariai ir be sirenos kaukimo registruoja kiekvieną orą permainingai, amputuotųjų žaizdos įkyriai skauda, o sirena dūsauja, lyg už juos visus.

Vokiečių povandeninių laivų mokyklos juodai nudažytą kareivinių blokuose čia buvo suvaryta net keli tūkstančiai tremtinių. Kol lietuvių buvo daug, kol čia buvo ir gimnazija, ir mokyklos, gyvenimas nebuvo toks liūdnas. Kad ir staugė lauke vėjai, blokuose gyvenimas pulsavo, klasėse mokėsi jaunimo būriai, salėse skambėjo dainos, mokytojai ir nemaža IRO tarnautojų buvo užimti darbais. tautiniai komitetai veikė, o žmonės žiūrėjo su viltimi į ateitį, ypač laukdami emigracijos.

Ją sulaukus praretėjo veiklių lietuvių eilės, o ilgainiui buvo išlesinti visi pajėgesnieji, sveikesnieji ir beliko vargšų būriai, padaugėję suvežtais ligoniais.

Neustadtas buvo viena iš vietovių atiduotų vokiečių globai. Su IRO pareigūnų palaiminimu mokyklos buvo atiduotos vokiečiams.

Lietuviams per kovą pavyko keliems mėnesiams gimnazijoje išlaikyti keturius mokytojus auklėtojų ir kitokių pareigūnų titulu. Pradžios mokyklose dar buvo paliktos šalia vokiečių kalba dėstomų dalykų ir lietuviškos pamokos bei vienas kitas mokytojas, bet neilgam.

Gimnazija buvo uždaryta, mokyklose lietuvių kalbai vis mažiau vietos palikta ir pagaliau ji visai išstumta. Stovykla dar labiau patustėjo. Gyvena dar apie 300 lietuvių, bet jų tarpe bėra vos tik saujėlė šviesuomenės, kuri dar bando retomis progomis lietuviams duoti ir dvasios peną, o tautos švenčių dienomis kartu su visa bendruomene mini lietuvių džiaugsmo ir liūdesio dienas.

Nykus, kasdienos smulkenose skėstas ir be įvairių ir vilčių gyvenimas čia ne tik fizinis, bet ir psichinis jėgas. Nenuostabu, kad bendruomenėje atsiranda kivirčių, kad kai kas savo skurdą dirina, atiduodamas kelias pašalpos markutes pakelęs smulkėse kelių valandų užuomaršai ir dar nykesniam pabudimui.

Nežiūrint nevilties ir skurdo lietuvių, vis dėlto, nepasąstę visiškai aptingime, yra įsitraukę kiekvienam lietuviškam reikalui, lietuviškai minčiai. Jų viltis ir valią sustiprintų jausmas, kad laimingesnieji jų broliai ir sesės, įsikūrę laisvojo pasaulio šalyse, galintieji dirbti, planuoti gražesnę kasdienos gyvenimą ir net jau vėl taptų juodai dienai skatika, jų neužmirštų ir jiems kuo galėdami padėti.

PAVERGTOMS TAUTOMS GINTI SĄJUNGOS SUSIRINKIMAS PARYŽIJE

Kovo 21 d. Pleyel salėje įvyko pavergtoms tautoms ginti sąjungos informacinis susirinkimas, visų sovietų pavergtų tautų atstovams dalyvaujant. Susirinkimui pirmininkavo p. Roger de Saivre, prancūzų deputatas. Susirinkimo tema buvo: 1) kokia padėtis yra už geležinės uždangos ir 2) kaip padėti pavergtoms tautoms.

Atidarys susirinkimą, p. R. de Saivre pabrėžė, kad sąjungos dvasia nėra politinė. Jos tikslas yra kovoti už gėri-laisvę, grumtis prieš kruviną sovietišką imperalizmą. Priešintis šiam siaubui, tės kalbėtojas, nėra būtinybė būti skaitlingiems, svarbu turėti tikėjimą. Baigdamas įvedamajį žodį p. Saivre pareiškė: Prancūzija sten-

giasi atnešti šį tikėjimą, — tikėjimo akta.

Rusų (baltųjų) reprezentantas, painiormavęs apie ideologinės kontrafenzvos veiklą per radio stotį „Laisvoji Rusija“ pareiškė, jog jų pastangomis jau išplatinta per 150 tūkst. antikomunistinių atsisaukimų-leidinių. Kalbėtojas pabrėžė, kad užuot ieskojus kompromisų, reikia smogti į sovietiškos pabaisos gaivą.

Albanijos atstovas, supažindinęs su bausia jo klaste esama padėtimi (10 tūkst. išduota, 30 tūkst. koncentracijos stovyklose ir karejimuose) pritarė, kad Albanijoje viešpatauja materialinis, finansas ir moralinis skurdas. Baigdamas reprezentantas priminė, jog visi albanai rezistentai žūs, jei vakarai jų neparems.

P.E. Turauskas, atstovavęs lietuvių, plačiai paminėjo Pabaltijo tautų išgyventas ir gyvenamas sunkias valandas, pareiškė, kad kovoję prieš sovietinį okupantą jų valia yra nepalaužiamą.

Po lenkų ir vengrų, kurie plačiai nupasakojo jų tautų kančias, Džiugašvilis, gruzinas, priminė, kad jo tautiečiai kenčia vergiją jau 30 metų. Nežiūrint sovietų tikslo — tautas paversti automatais jos yra nepalaužiamos. Eiga duma Džiugašvilis pastebėjo: rusų tauta kenčia tiek pat, kiek ir visos sovietų pavergtos tautos.

P. Saivre, padėkojęs visų tautų reprezentantams ir dalyviams, pabrėžė: mūsų pareiga yra jiems padėti ir patiemis veikti. Mes žinome, kad už geležinės uždangos jie kovoja. Jiems netruksta nei tikėjimo, nei drąsos ginti laisvę ir jų tėvynės nepriklausomybę. Tol, kol yra nors vienas žmogus, kuris tikį į Dievą ir į Laisvę, dar nėra viskas prarasta!

Susirinkimas priėmė atitinkamą rezoliuciją.

Paryžius, 1952. 3. 25.

GAUSEJA MOKINIAI VASARIO 16 GIMNAZIOJE

Naujiems mokslo metams, prasidėjantiems balandžio 17 d., gauta virš 40 naujų mokinių prašymų. Pasitiekėjimas gimnazija nuolat auga. Skaitoma, kad nuo naujų mokslo metų pradžios turėsim bendrabutyje išlaikyti apie 120-130 mokinių. Tai skaičius, kuris jau šiuandien kelia Krašto Valdybai ir gimnazijos pedagogams nemažą rūpesčių. Ar pajėgsime juos išlaikyti? Tai priklauso nuo visų laisvųjų pasaulio lietuvių norų ir geros valios. Tvirtai tikima, kad ir sekantais mokslo metais gimnazijos rėmėjai toliau ties pagalbos rankas brangiam tremties jaunimui, su tokiu entuziazmu trokštančiam mokyti ir auklėti tik savoje, lietuviškoje gimnazijoje.

MAŽOSIOS LIETUVOS TARYBOS VEIKLA

Mažosios Lietuvos Tarybos nariai, Simonaitis, Brakas ir Banaitis.

yra pasiryžę aplankyti britų zonas klaidėdčių seniūnijas. Brakas, VLIKO revindikuojamų sričių tarnybos valdytojas, kovo 28 d., pakėlė iš Bonnos, atvyko į Hannoverį, iš kur, atvažiavus kitiems Tarybos nariams, keliaus į jais kartu po britų zoną, lankydami ir tolimoje šiaurėje, Schleswig-Holsteine esančias lietuvių klaidėdčių seniūnijas.

M. Brakas Hannoveryje lanko ir čia esančią „Keleivio“ administraciją, nes Mažosios Lietuvos Taryba yra numatiusi pertvarkyti ir šio laikraščio laidimo pagrindus, jį legalizuojant Vokietijos įstaigose.

DISKUSIJŲ VAKARAI STUTTGARTO RADIOFONE

Stutgarto radiofonas rengia kas dvi savaites diskusijų vakarus, dalyvaujant vidurio ir rytų Europos kraštų tremtiniais. Lietuvių atstovas, Vliko Vykd. Tarybos narys Brakas, pirmąsias buvo pakviestas laikyti referatą tema „Ist eine ueberstaatliche Organisation in Mittel- und Ost-europa moeglich?“ Jo korreferentas buvo Vokietijos parlamento narys Ernst P a u l, SPD frakcijos. Atsilankius Brakai kovo 28 d. Bonnoje, šie Brako ir E. Paul referatai buvo įkalbėti į magnetofonines juosteles ir bus transliuojami per Stutgarto radiofoną. Parlamento narys P a u l savo korferate pareiškė, kad vokiečių pabėgėliai yra pasiryžę ieškoti kontaktų su tremtiniais.

RYŠIAI SU VOKIEČIŲ SPAUDA

PLB Vokietijos krašto Valdyba, dėkodama vokiečių laikraščių redakcijoms, plačiai paminėjusioms Lietuvos Nepriklausomybės šventę, pasiuntė keletą informacinių leidinių apie Lietuvą, kurie redakcijų buvo su dėkingumu priimti ir įjungti į redakcijų knygynus.

Vokietijos Krašto Valdybos leidiniai vokiečių kalba biuleteniai yra labai naudinga archyvinė medžiaga, kuria prie progos laikraščių redakcijos ir bendradarbiai pasinaudoja, studijuodami kurį nors Lietuvą ar Pabaltijį liečiantį klausimą.

VKV labai pasigenda knygų ir laidinių apie Lietuvą svetimomis kalbomis, kurias galėtų prasmingai panaudoti Lietuvai išpopuliarinti ir atsakingose vietose sudaryti autentiškos mūsų pažiūrų medžiagos apie Lietuvą. Labai būtų pagaiduojama, kad visi tų Krašto Valdybos varomą darbą paremtų, atsiųsdami jai ką turėdami didesniais kiekiais.

Pasigenda knygų vokiečių kalba, ypač „Patrios“ išleistas Jungferio knygos „Antlitz des litauischen Volkes“, kuri neturėtų būti išparduota ir vis dėlto niekur nebesurandama. Girdėti, kad ir daugiau vertingų „Patrios“ leidinių guli tai spaustuose, tai ryšykoje užstatu už skolas. Jeigu buvęs leidėjas pasirūpintų, tai gal galima būtų išgelbėti nemažą vertingų leidinių.

DACHAU PAMINKLINĖ KOPLYCIA

Bavarijos Landesentschaedigungsamt'o prezidentas Dr. Zdralek, dėkodamas PLB Vokietijos Krašto Valdybai už bendradarbiavimą koplyčios papuošimo reikalu, siūnia jau pastatytos koplyčios nuotrauką ir pažada KV atstovą kviesti į jos atidarymo iškilmes.

PABALTIO CENTRO KOMITETO VEIKLA

Š.m. kovo mėn. 27 d. Augustdorfe įvyko Pabaltijo Centro Komiteto posėdis, dalyvaujant visų trijų tautų Centro Komitetų pirmininkams ir šiaip atstovams.

Posėdyje svarstytas pabaltiečių nesistatymas sudaromo Vokietijoje tremtinių atstovavimui centrinio organo. Visų dalyvių tuo reikalu pareikšta vienoda nuomonė remti tokio organo sudarymą, nesikišant

PER METUS PRALEISTA 10.000 TREMTINIŲ

Britų zonoje, be Wentorfo percinamosios stovyklos, IRO emigruojantiems ir JAV išlaikė nuo 1950.XI.27 d. dar Luebeck-Blankensee stovyklą emigruojantiems ir visus kitus pasaulio kraštus arba repatriuojantiems namo.

Įkurtą a.e.o.d.m.o. Kareivinėse, prie pat rusų zonos sienos stovyklą perėjo apie 10.000 tremtinių, jų tarpe ir lietuviai. Jų tarnautojų štabą sudarė daugumoj vokiečiai, o kitų tautybių jame buvo vos 10 proc., jų tarpe 4 lietuviai. Lietuviams visuose emigraciniuose reikaluose padėjo BALF'o galotais E. Žilius.

Stovyklą perėjo 17 įvairių tautybių žmonės, kurių 80 proc. buvo slavų, o kitos tautybėsėjo šia tvarka: latviai, žydai, lietuviai ir estai. Viengungių nuosimtis emigrantų tarpe labai mažas. Emigruojančiųjų šeimos daugumoje mišrios. Ypatinai daug susituokusių su vokiečiais lenkų ir kitų slavų tarpe. Šių šeimų vaikai moka tik vokiečių kalbą, o dažnai

LIETUVOS VYTIS DACHAU KOPLYCIOJE

Pagarbėjusiame Dachau kace'e nužudytųjų kalinių garbės kapinėse Bavarijos vyriausybė pastatė paminklinę koplyčią. Jos sienos bus papuoštos 32 tautų, kurių kaliniai kacetė žuvo, valstybės ženklais. Valstybių tarpe yra ir Lietuva. Lietuvos Vytis kabės šalia kitų valstybių ženklių, o apacioje bus lietuviškai parašas „LIETUVA“.

PLB Vokietijos Krašto Valdyba, Bavarijos įstaigoms davė autentišką Lietuvos Vytį ir pareiškė padėką už tokį prasmingą žuvusiųjų pagerbimą.

STOVYKLŲ LANKYMAS VOKIETIJOJE

PLB Vokietijos Krašto Valdybos švietimo inspektoriaus p. A. V e n c l a u s k a s kovo mėn. 4-8 d. aplankė lietuvių bendruo-

į kitų tautybių tarpe pasireiškiančius gincius ir oficialiai įeinant į tą organą tik tada, kai bus pasiektas vieningas visų tautybių pažiūra ir pats toks organas sudarytas rimtu pagrindu.

Svarstytas visoms pabaltijo tautoms lygiai svarbus birželio mėn. 14 d. sovietų pirmosios teroro bangos, deportacijų, minėjimas. Nustatytas jį šiemet su dideliu rūpestingumu ruošti ir vokiečių visuomenėje, aprūpinant vokiečių spaudą išsamiais straipsniais, pravedant ta tema visą eilę transliacijų Vokietijos radiofonuose ir rengiant iškilmingus minėjimus. Paruošiamiems darbams išrinkta speciali komisija, bet dar prieš ją susirenkant PLB Vokietijos Krašto Valdyba prašoma imtis iniciatyvos, užmezgant reikalingus ryšius ir paruošiant atitinkamus planus.

PER METUS PRALEISTA 10.000 TREMTINIŲ

ir tėvas baigia savo gimtąją kalbą priminti. Mažiausia mišrių vedybų pastebėta lietuvių ir žydų tarpe.

Mūsų tautiečiai per paskutinį pusmetį išemigravo į šiuos kraštus: Kanadon '85, Australijon 23, Kolumbijon 9, Anglijon 8, Irlandijon 4, Brazilijon 2 ir Norvegijon 1. Kanadon išvykusiųjų tarpe yra ir MARTYNO JANKAUS sūnus Kristupas ir dukterė Elzė. Stovyklos vaikų namuose buvo 5 lietuvių našlaičiai, globjami Amerikos Unitarų Bažnyčios, išvykę į įvairius kraštus pas savo naujuosius tėvus.

Luebeck-Blankensee IRO įkurdinimo centras padėjo daugeliui tremtinių išvykti į naujas, jų pačių pasirinktas tėvynes, bet taip pat daugeliui atmetusių dėl ligos ar kitų priežasčių teko po ilgo išbuvimo šioje stovykloje, pačias arba šiaip susilikvidavus savo kuklų turtelį grįžti į senąsias gyvenvietes, ir dar didesnį skurdą ir nevilčių.

menes Wehene, Luebecke, Neustadte, Spakenberge ir Hamburge. kartu inspektuodamas ir mokyklas.

Visose stovyklose Krašto Valdybos atstovas padarė susirinkusiems tautiečiams pranešimus ir atsakė į paklausimus. Neustadte ir Luebecke atgaivintos vargo mokyklos, kurios buvo nustojusios mokytojų ir laikinai neveikė. Naujais mokytojais pakviesti Neustadte E. Žilius, o Luebecke Mamaltienė.

Didesnėse stovyklose pastebima gyva bendruomeninė veikla ir domėjimasis lietuvių reikalais. Blogiau yra mažose lietuvių grupėse Luebecke ir Hamburge, kur lietuvių gyvena išsterpe ir naujai apgyvendintus vokiečius. Be to, tokiose mažose grupėse labiau vyrauja paliečiai, seni žmonės bei moterėlės, palikę be sumanusiųjų tautiečių vadovybės.

BARABAS

JONAS GAILIUS

„Turėjo gi jis tuomet žymų kalinį, kuris vadinosi Barababas.“

Mato 27, 16.

Kalėjimo durys gurgždėdamos užsidaro ir sunkus užtakas dunda, kaip griausmas. Sargybinių žingsniai pradedą toti, kojų skambesys silpnėti, o vienuotė užgula slogi tylą.

Pro mazutį langą į vidų šauna šviesos spindulys ir sulūžta. Paskum jis pradeda blėsti, virpėti ir patylym vėl išsoka pro langą.

Vienutėje spengianti tylą, tik-tai drėgnės nulieta vandens lašai krinta ant akmeninių grindų, skambėdami dūžta ir aptaško kerte.

Is toli toli, gal iš Alyvų kalno, pro nedidelį langą su vakaro vėsumu atplaukia giesmės aidai. Liūdni jie ir neviltingi, kaip ir tas vakaras, tyliasis maistinio žingsniais čiūzenas apie mūrus.

Kalyns nekantriais žingsniais nueina nuo lango ir įsispraudžia į pačią vienutės kerte. Net ausis rankomis užsikemša. Jis nenori girdėti nei tos nevyrikos giesmės, nei to sūtemų šiurtenimo.

— Gelbėkit! — staiga, kaip žaibas, trenkia į jo samonę prieštartinis jauno vyro šauksmas. — Gel...bė...

Kalyns dar stipriau užsikemša ausis, kad, rodos, galva trūks nuo geležinių delynų spausmo, bet jo samonė vėl drasko į šipulius mirštančiojo gargaliavimas: — Gel...bė...

Sutems staiga susisuka kamuoliu, pavirsta pajuduliu stulpu ir prieš jo akis svirduliuoja žudamojo šešėlis.

Kalyns ištisia abi rankas ir priekį, tvirtai suspaudžia kumščius ir nori gintis nuo grūvančio lavono.

Tuo metu kažin kas skelia jam į patį viršugalvį, ir šalti lašeliai aptaško visą galvą.

Kaip elektros paliestas, kalyns

šoka į šalį ir jam atrodo, kad tai kraujas iš pramušto viršugalvio suvilgo veidą. Pribėga prie lango, blaškosi sugniaužtais kumščiais, kojomis spardosi.

Iš vienutės kertės į jį žiūri dvi juodos dėmės, kaip akių skylės kaukolėje. Abi dėmės auga, didėja, pasidaro kaip vyro kumščiai ir piktai jam grąšina.

Dėmės pradeda artėti, slinkti artyn, ir kalyns užuodžia numirėlio kvapną. Abiem rankom prasidengia galvą, užmerkia degančias akis ir laukia...

Taakst! — dūslus smūgis atsimušia į ausis, ir kalyns susigūžia.

Vėl spengiančiai tylu, vėl pro langą iš tolosios liejasi liūdna giesmės melodija.

Kalyns, tebedangstydamas rankomis veidą, įsiklauso.

Liūdna ši giesmė ir skamba tartum požemyje. Ne, tai ne karaliai dainuoja ir ne sargybinių toks niūniavimas. Jis įsivaizduoja, kad tai mirti pasmerkti apdauvoja savo gyvenimo saulėleidį.

Nors kalyns truputį atitraukia nuo veido rankas, bet dar nedrįsta pramerkti akių: jam lengviau akloje tamsumo tūnoti ir klausyti mirtininkų giesmės: ak, gal rytoj ir jam paskelbs mirties sprendimą...

Bet tuo metu pro nuleistus akių vokus pradeda išžiūrėti juoda kamuoli, kuris formuojasi į baisią kaukolę. Paskum iš kaukolės pasidaro galva, apie kokią girdėjo iš Erodo rūmų tarnų — suveltai plaukais, primerktomis akimis, skausmingais brūkiais...

Kalyns iš baimės atsimerkia, ir drebulys nusmelkia jo suprakaitavusį kūną: pro vienutės langą liejasi mėnulio blanki šviesa, tik-tai kerteje, ant akmeninių grindų, juoduoja klanas.

— Ak, tai kraujo klanas! — dingteli jo galvoje, ir jis isteriškai kvižlteri į dešinę ranką, kuri prieš kelias valandas įvarė ragotinę ir bėgančio pro šalį jaunuolio pečius.

Taip, vra dėmė, sukrektėjusio kraujo šlakas. Ši dėmė pradeda griaužti delną, rėžti rėžti, ir kalyns veltui ją trina į lango virbus.

Kertėje vėl tūkšteli smūgis, primėnas ragotinės smigimo į jaunus pečius. Dvekteli šaltas kvapas ir pašaužia kavinio piau-kus.

Jis abiem rankom įsitveria lango groty ir pradeda gargahuodamas šaukti:

— Geibėkit! Geibėkit! Ge...bė...

Jo balsas užspringsta. Kai drėgnos rankos tespaudžia lango virbus, jo ausys girdi toli toli aidintį pašėlusiai piktą minijos riksmą:

— Pranašauk!

— Pasakyk, kieno tas smūgis.

— Atspėk dabar!

— Še tau, pranaše!

— Vertas mirties! Ant kryžiaus jį!

Šaltas šurpas nupurto kalinį. Jam atrodo, kad šauksimai aiškėja, kad minios kojų bilesys artėja prie jo kalėjimo, kad jie visi tuoj išstems į jį kiemą ir kumščiais uždaužys.

Minios riksmas valandėlę nutyla, ir kalyns vėl išgirsta liūdną giesmę. Dabar jį atrodo, kaip pasmerktųjų griaudus prašymas pasigilinti ir atleisti nusikaltimą...

Ir tuo pačiu metu jo vidų perveria deginantį jausmas, kuris pradeda tirpti baimę ir siaubą. Panašus jausmas kartais apima žmogų, kai koks nepaprastai artimas asmuo pradeda mąstyti apie jį ir su meile minėti.

Kalimo širdį suspaudžia aštrus galiesys. Rankos bejėgiai nusvyra, paakiai padeda trūkti, akys paplūsta ašaromis. Jis pritūpa, supasi į priekį ir užpakali, aimanuoja ir kūkčioja.

Dabar kalyns mato ano jaunuolio išbalusį veidą, plačiai atvertas išsigandusias akis ir baisų skausmą veide. Ne, taip nekendama net nuo mirtino smūgio: taip kankinamasi, kai gaivališka ir linksmas jaunystė sudūžta į mirties nežinią.

Pradeda brėkšti. Mieste nutyla riksmas ir kojų bildėjimas. Ir giesmė jau seniai nebeaidi.

Nuo lubų lygiais profarpiais krinta vandens lašai ir ištyksta ant grindų akmenų.

Kalyns sėdi pritūpęs ant sudžiūvusio žolių guolio ir gaudžiai aimanuoja.

2.

Avsta gražus Prisirengimo dienos rytas. Jau nuo pat aušros čiubla, suokia džiūgūs paskelbtai, sveikina tekančią saulę.

Mieste dar negirdėti kupranagarių varovų kalbų, ir sargybiniai, matyt, kur nors susitraukę snaudžia, kad jų žingsniai nedunda kieme.

Kalyns sėdi ant sudžiūvusios žolės guolio ir atrodo, taip pat snaudžia. Tačiau jo akys pramerktos ir rankų delnai stipriai sugniaužti. Gal būtų, jis išsisi po sunkiausios gyvenime nakties, kuri jį buvo nugarzdinusi į tamsiausią nevilčių, paskum pavadėjusi į ramybės aukštumas ir vidurkely vieną palikusi.

Dabar jam lvg ir vistiek, — gali jį akmenimis užmušti, gali prie kryžiaus prikalti.

Šaltis jį nukrečia, kai pagalvoja, kad dar kelios sunkios naktys laukia jo vienutėje, nes rytoj subata ir šiandien daugių daugiausia gali jam tik sprendimą paskelbti.

O viduj visą laiką nerimsta piktas kirminas. Vos tik sumerkia akis, tuojau pasirodo jam užmušto jaunuolio skausmingas veidas ir pradeda negailestingai kankinti. Kai sėdi atsimerkęs, kai mato juodą dėmę kerteje, jam atrodo, kad tai kraujo klanas, — ir vėl primerkia akis.

Minios riksmas išblaško jį iš tamsių minčių.

Jis girdi kojų bildėjimą, piktą riksmą ir pašėlusius keiksmus. Kaip audra, praūžia minia pro patį jo langą ir vėl sukelia šurpą baimę.

— Tuoj prasidės teismas, — gailvoja kalyns. — Pridaužys mane apspaudys ir lieps nešti mirties kryžių...

Šį rytą daug aščiau nei vakar vakare jis girdi šurpą minios juoką ir riksmą, reikalaujantį kažin kam: mirties. Paskum minios triukšmas valandėlei aptyla, su-

skamba nesuprantamas išdidus kalbančiojo balsas, ir vėl užteli, kaip banga, minios šauksmas:

— Prie kryžiaus jį!

— Prie kryžiaus!...

Kalyns stovi prie lango ir klausosi. Jam atrodo, tuoj baigsis anu nusikaltėlio byla ir minia atėis ištraukti jį iš urvo, kad iki valios pasitęciotų.

Staiga minia mirtinai nutyla. Vėl aidi iškilmingas kalbančiojo balsas, kurį po akimirksnio užrėkia gaivališkas šauksmas:

— Padaryk, kaip visuomet!

— Rytoj subata gi!

— Neraugytos duonos šventė!

Kalyns visai apmiršta: ak, tai minia jau nepasisotina ano vieno kraujo ir nori prieš šventes visą kalėjimą ištuštinti; dabar jau rikrai neišvengs mirties.

Šaltas prakaitas išpila ir kojos pradeda virpėti, tartum neišlaikydamos išsisėmusio kūno, kai jis išgirsta artėjančius žingsnius ir žvangiančius

VELYKOS LONDONE

Lietuviams Velykos yra svarbiausioji metų šventė: Jėzus Kristus kėlė iš mirusių! Rytų krašto katalikai labai iškilmingai švenčia Trijų Karalių šventę, Vakarų katalikams svarbiausioji šventė — Kalėdos, o lietuviams — Velykos. Londone lietuviai laikosi savo Tėvynės papročių, kurie siekia 1620 metus, kai Lietuvos bažnyčiai buvo oficialiai leista jų laikytis. Taigi, per 300 metų mūsų krašte buvo prisikėlimo apeigos. Londone Velykų rytą, lygiai septintą valandą, prasidės Prisikėlimas. Seka trilypė procesija su švč. Sakramentu, giedant „Linksmą dieną“, Kryžiaus paauksinimas, palaiminimas, šv. Mišios, pamokslas. Buvo metų, kad per šias Prisikėlimo Mišias eidavo prie šv. Komunijos visa bažnyčia: apie 300 žmonių.

Did. Ketvirtadienį pamaldos bus 9 val., Did. Penktadienį ir Šeštadienį — 8 vak. Vakaraus budėjimas, bendros maldos, išpažintis. Did. Šeštadienį 8 val. vakare bus „Kompletas“, pamokslas ir Graudūs Verkšmai.

REKOLEKCIJOS LONDONO LIET. BAŽNYČIOJ

Pradžią penktadienį, balandžio 4 d. 8 val. vakare, šeštadienį — 8 val. vakare, pabaiga sekmadienį — 7 val. vak. Veda kun. J. Steponaitis.

MIRĖ LEONAS GALINIS

Alsager šeimų stovykloje staiga mirė Leonas Galinis, 32 metų amžiaus. Liko žmona Teresė ir du mažamečiai vaikai.

SPAUSTUVĖS KRIKSTYNŲ KŪMAI

Lietuvių spaustuvės Londone krikštynose, įvykusiose kovo 29 d., krikšto tėvais buvo senosios lietuvių kolonijos veikėja Ona Liudžiūnienė ir P. K. Varkala, kuris pavadavo negalėjusi krikštynose dalyvauti J. Gylis. J. Gylis yra vienas stambiausių spaustuvės fondo rėmėjų.

KRIKŠTO MOTINOS AUKA

Senosios Lietuvių Kolonijos veikėja, šv. Onos Draugijos pirmininkė, O. Liudžiūnienė lietuvių spaustuvės fondui paaukojo £5.

— Mes norime Barab! Barab! — perkūnais trankosi minia, o Barabo širdis spurda kaip paukštis narvelyje. Tada Pilotas paima vandens, nusiplauna rankas tautos akivaizdoje ir, lyk pasiteisindamas, sako: — Aš nesu kaltas šito teismo kraujo. Jūs žinokitės!

Ir atsiskukęs į tą pusę, kur stovi Barabas, paliepia: — Paleiskite... Barab! Minia siunta iš pašalio džiaugsmo, draskosi ir iki užkimo rėkia.

Į niekančią Barabą niekas ne žiūri.

3. Eina Barabas keliu, ir niekaip negali pamiršti tautos paniekinto pranašo guodžiančio žvilgsnio.

Niekas juo nė dabar nesidomi: visi užsiėmę prisirengimo dienos darbais arba skuba į teismo kiemą, vis dar tikėdami, kad gal būt, dabar, sprendimo dieną, pranašas padarys stebuklą ir nesisuks nukryžiuojamas.

Moterys ir vaikai traukiasi Barabui iš kelio ir bailiai slapstosi tarpvartėse. Jaunimas, vyrai bado į jį pirštais.

Miesto aikštėje sutinka persi kreipusį senį, kuris tiesiai į akis jam išdrožia:

— Žmogžudy, teismojo gyvybę laisvę nusipirkai!

Eina Barabas miesto gatvėmis, svirduliuoja ir griaužiasi. Jeigu ne perversiančios pranašo akys kurių žvilgsnis dar tebešildo jo širdį, — jis pasigriebtų virvę ir užsmaugtų savo gyvybę.

„Ale miesto sustoja.“

Tik dabar jam dingteli mintis: grįžti į teismo kiemą ir ką nors pranašui pasakyti — gal padėkos žodį, o gal atleidimo prašymą.

Tačiau kažin kokia piktą jėgą stumia jį toliau, ir Barabas eina svirduliuodamas pro kadugių ir erkėčių krūmus, pro figų ir palmių medžius, kol prieina į kalnę ir išgirsta upelio srovės burgėjimą.

Vėl sustoja.

Kyla laukinis vėjas, sviedžia smėlį į akis, plaukus drako.

Pakelia akis Barabas, ir šurpas

GIMTOJI KALBA

Atrodo neįtikėtina, bet vis dėlto yra teisybė, kad šiandien nemažas suaugusių žmonių skaičius nemoka nė vienos kalbos. Iš jų tarpo ir lietuvių neišsiskiria. Ne taip dar stebėtina, jei senieji emigrantai nuprato nuo savosios gyvosios kalbos vartojimo, o angliškai jiems liks svetimą. Bet yra liūdniau, kad kalbos šlubavimas jau pastebimas ir naujųjų emigrantų tarpe, vos kelis metus pabuvus tremtyje. Jau nebeužtenka sutikti lietuvių, kuris primiršo savo gimtąją kalbą, o naujos irgi neišmoko. Tas pavojus grėsia daugeliui iš mūsų. Su juo turime atkakliai kovoti, apsišarvavę geriausiais ir tinkamiausiais ginklais. Tokiais ginklais yra lietuviška spauda — knygos ir laikraščiai, kurie reguliariai mus aplanko. Lietuviška kalba yra lietuvių kalba, kuri šaltinis, lietuvių pulsas, kuriam nustojo plakti, užgesę ir lietuviška širdis. O kas gali mums geriausiai padėti išlaikyti lietuviškos kalbos mokėjimą, jei ne lietuviška spauda. Ji mums nelerdžia pamiršti gimtojo žodžio, ji atnaujina mums kalbos žinojimą, ji mus nuolat gaivina, kad lietuviškas žodis mums neapdrūtų ir nemirtų.

Tačiau lietuviška spauda irgi reikalauja paramos, reikalinga rėmėjų, be kurių ji negalėtų išlaikyti. Jei Tu, lietuvi, remsi lietuvišką spaudą, toji spauda remis Tave. Čia tik gali būti abi-

pusiška sutartis. Tad sąžiningai ir laikykimės tos sutarties.

Mes, Britanijos lietuviai, dabar turime idealias sąlygas savaip spaudai palaikyti, nes turime savą spaustuvę. Bet toji spaustuvė šiandien dar tik yra pusiau gyva, nes skolos traukia vieną jos koją į kapus. Mes turime ją išgelbėti, ją nuvesti kuo toliau nuo kapinių ir nuo pavojų. Tą mes turime padaryti, jei mes bent kiek branginame savą lietuvišką spaudą, mūsų gimtosios kalbos saugotoją ir ugdytoją. Lietuviškoji spaustuvė yra reikalinga mūsų paramos, mūsų svarų. Nepagailėkime jai tos mažos aukos. O auka juk tikrai yra maža, turint galvą, kokiam aukštam tikslui ji eina ir kokius didelius uždavinius ji atlieka. Tik pagalkov, malonus skaitytojų, kokia menkutė yra Tavo vieno, kito svaro auka lietuviškos spaudos palaikymui, suliginus su tomis aukomis, kurias davė mūsų pirmtakai tam pačiam tikslui istorijos bėgyje. Už lietuvišką žodį knygnešys į Sibiją ejo už lietuviškos knygos ar laikraščio pernešimą į Tėvynę lietuvis savo gyvybę aukojė. O iš Tavo prašoma tik vienos ar kelių dienų uždarbų. Ar galima ir to neduoti ir likti tėvų žemėje ir gimtąją kalbą mylinčiam lietuviui. Duokime Spaustuvės Fondui po svarą kitą ir pastatykime mūsų spaustuvę tvirtai ant kojų.

GYVENIMAS IR KANČIA

A.A. MAGDALENOS BALTRAMONAITIENĖS ATMINIMUI

Tai buvo gal prieš trejus metus.

Anksti rytą jaunas vyras pabarškino ir mano duris ir paprašė aplankyti senutę: ji negaluoji ir būtinai norinti kunigo.

Tuo jo Mišių nuykau. Mane pasitiko juodai apsirėngusi lietuvaite, senutės našlės dukterė, ir tylėdama įvedė į paprastą kambarį. Lovoje gulėjo žilaplaukė senutė. Jos veidas buvo išblýkęs, bet labai simpatingu, lietuviškų bruo-

žų. Akys mačiau kančią, bet ir nuoširdumą, net meilę.

Kai atlikau reikalingus religinius patarnavimus, pradėjome kalbėtis. Senutė liejo iš širdies savo skausmą, kad senatvėje reikėjo palikti Tėvynę ir namus, kad, užauginus vaikus, reikėjo net šėsis palikti Lietuvoje, kad daugiau niekuomet jų nepamatytų.

KETTERINGO KRONIKA

Ruchdeno miesto biznio ir profesinių moterų klubas, geriausias miesto viešbutyje suruošė tarptautinį vakarą — pietus, kuriuos pakvietė graikų, lietuvių, olandų ir korėjiečių atstovės. Ketteringo skyriaus narė Klegerienė, pasipuošusi tautiniais drabužiais, atstovavo Lietuvai. Trumpoje kalboje nušvietė mūsų tautos istorinius bruožus ir kultūrinius laimėjimus. Kitos dienos laikraštis „Northants Evening Telegraph“ idėjo vakaro svečių nuotrauką ir straipsnyje „Užsienio svečiai“ pažymėjo, kad svarbiausieji vakaro kalbėtojai buvę Klegerienė iš Lietuvos ir Dr. Whang Koh iš Korėjos.

— o —

— Ketteringo viešojoji biblioteka praturtėjo viena nauja knyga — Barono „Žvaigždės ir Vėjai“. Ši knyga buvo nupirktą ir padovanoja DBLS-gos Ketteringo skyriaus narių. Ją dabar bus galima gauti paskaityti visose Anglijos viešose bibliotekose.

Bibliotekos vedėjas aprašė knygos įteikimą vietiniame laikraštyje ir padėkojo Ketteringo lietuviams už tokią vertingą dovaną.

— o —

Skyriaus narys ir valdybos pirmininkas A. Adomėnas paliko Ketteringo apylinkę, persikeldamas į Stafordą. Jo išvykimas yra nuostolis skyriui, nes p. Adomėnas visą laiką aktyviai dalyvavo skyriaus veikloje.

— o —

Wakefieldo skyriaus valdyba organizuoja Vokietijoje pasilikusių šeimų rėmimą. Skyriui į pagalbą pasisūlė anglių skaučių „The Girl Guides“ Ketteringo skyrius. Ši organizacija jau seniai dirba tremtinių šelpimo darbą ir iki 1951 m. pabaigos turėjo savo nuolatinius atstovus Vokietijos stovyklose. Dabar šios organizacijos šalpos darbas apsiribojo siuntinių ir laiškų siuntimu. Susitarta tą šalpos darbą tęsti kartu, bendromis jėgomis. Žinoma, Ketteringo skaučių šalpos darbo internacionalinis charakteris turės būti pasikeisti ir šelpiamos turės būti tik lietuvių šeimos.

A. P.

WAKEFIELDO SKYRIUS

Jau kelintą kartą Wakefieldo skyrių skaudžiai paliečia emigracijos banga. Kovo 25 d. Kanadon išvyko veiklos Wakefieldo skyriaus pirmininkas ir įkūrėjas Vladas Mockus. Šis energingas žmogus iš širdies sielojosi Lietuvos vadavimą reikalais visiems parodydamas gražų pavyzdį. Jis pats, kiek įveikdamas, rėmė Lietuviai Namų pirkimo reikalus, Tautos Fondą ir taip pat ragino kitus lietuvius atlikti lietuvišką pareigą, nors kartais tekdavo pašalpos žodžių išsklaidyti.

Wakefieldo skyriaus vardu linkiu V. Mockui ir Kanadoje tęsti nenuilstamą Lietuvos laisvinimo darbą. S.P.

laipais į antrą aukštą, stumiu duris: lovoje gulė senutė ir sunkiai gauda orą. Manęs jau nebeįžiūrėjo. Šis pasaulis jau jai, rodos, neegzistuoja.

„Duodu jai išrisimą, teikiu Pastutinį Patėpimą. Pirštais liečiu jos akis, ausis, lūpas, rankas, kojas, o širdį skausmas drasko. Taip norėčiau, kad pramerktų akis, kad ką nors pasakytų, kad galėčiau ją suraminti.“

Deja, laikas bėga, o senutė nepalengvėja: skaudė agonija tęsiasi jau kelinta valanda.

Negaliu visą laiką prie jos lovos budėti: pareigos šaukia į Rochdale. Laikau Mišias, — mano akyme senutė Baltramonaiteienė; sakau pamokslą, — mano mintyse senutės kęčiantis veidas.

Užvažiuoju grįždamas į Halifaxo kapines. Pašventinu a.a. Alvyčio Besasario paminklą ir skubu į Bradfordą. Nesuku į namus, — ko greičiausiai lekiu pas senutę.

Mane pasitinka nuliūdusi, apsišaršusi jos dukterė ir liūdnu balsu pasako:

— Mama 2 val. mirė...

Daug savo gyvenime rašiau nekilnų apie didžius rašytojus, apie nusipelnčius veikėjus. Daug ir kalbų, pamokslų mirties proga pasakiau. Bet kodėl šios senutės gyvenimas ir mirtis liečia pačią mano širdį, kodėl noriu apie ją rašyti ir kalbėti, nors ji neparašė nei vienos knygos, nors nei vieno didesnio darbo tautai ir visuomenei nepadarė?

Gal jos asmenyje matau savo motiną, kurios neturėjau progos palaidoti? Gal joje jaučiu senąją Lietuvą dvasią, paliekančią mus su paskutiniaisiais seneliais?

LIETUVIŲ SPAUDA MUS SUGEDINO

Korespondencijoj iš Londono „Išėvių Draugas“ rašo: „Prieš keletą metų įsikūręs savitraštis „Britanijos Lietuvis“ per kelis numerius skelbė, kad jis yra vienintelis lietuviškas savitraštis Europoje. Iš tikrųjų, jis yra antras lietuvių savitraštis D. Britanijoje.“

Red. pastaba. Nusizėmęs ir susigėdinęs vaikelis „Britanijos Lietuvis“ atsiprašo senelio „Išėvių Draugo“ už tai, kad jis, galvodamas apie naujosios emigracijos laikraščius ir ypač tuos, kurie turi platesnio masto cirkuliaciją, per neapsižiūrėjimą neatidavė seneliui prideramos pagarbos. Tą dabar „B.L.“ atitaiso.

MARGUCIŲ KONKURSAI

Velykų Pirmąją dieną Lietuvių Namuose ruošiamas marguciu konkursas. Už dailiausią išmargintą margutį yra paskirta vertinga dovana. Po konkurso — šokiai. Geras akordeonistas. Velykų stalas su kumpiais ir krienais. Pradžią 18 val. Įėjimas nemokamas.

Lietuvių Klubo Valdyba.

BALFO PIRMININKAS KAN. KONČIUS VOKIETIJOJE

Bolfo pirmininkas laukiamas Bolfo Igaliotinio Vokietijoje įstajogje Hannoverje balandžio mėn. pirmomis dienomis. Kanauninkas Končius tarp kitko numato aplankyti Bonnoje federalinės vokiečių vyriausybės ministerijas, susitikti su Pabaltijo Centro Komitetu ir dalyvauti Hannoverje įvykstančioje tarpžinybinėje konferencijoje, kurioje numatomas ir VLIK'o atstovų dalyvavimas.

ISKILMĖS WEHNEN LIETUVIŲ KOLONIJOJE

Wehnen lietuvių bendruomenė kovo mėn. pabaigoje rengia „Lietuvių Kolonijos“ vardo tai bendruomenei suteiktą progą iškilmingą pobuvį, kuriame dalyvaus Regieringsprezidentas, PLB Vokietijos Krašto Valdybos atstovai ir visa eilė aukštųjų Oldenbergo srities vokiečių valdininkų bei švietimo institucijų ir organizacijų atstovai. Kolonija turės valdišką antspaudą su Lietuvos Vytimi.

RELIGIJOS IŠPANIJOJE

Yra žinoma, kurie net ilgesnį laiką būdami Ispanijoje, negali suprasti tikrovės nei teisinės religijos padėties Ispanijoje. Buvusi ambasadorius Ispanijai p. S. Griffiths, kalbėdamas su prez. Trumanu, pareiškė, kad jam Ispanijos vyriausybė esanti ne prie širdies, nes neduodanti protestantams laisvės.

Vykdomoji valdžia šalyje privola laikytis valstybės konstitucijos. Ispanijos konstitucija, kurios laikomasi nuo 1876 m. ir naujai išreikšta 1931 m., nustato, kad Ispanija yra katalikiškas kraštas ir kad vyriausybė padės Katalikų Bažnyčiai ir ją globos, kad išlaikytų tautos vienybę. Ir klaidatikų tikėjimai nėra varžomi, nors jų Ispanijoje yra labai nedaug: iš 28 milijonų katalikų yra išsiskyrę apie 20.000 protestantų. Vyriausybė nesikiša į jų sąžinės reikalus ir jie gali laikytis savo tikėjimo. Neleidžiama jų viešieji pasirodymai, manifestacijos, eisenos.

Nežinau. Galbūt, jaučiu joje šventąjį motiniškumą, kurio taip pasigendame šiais moderniaisiais laikais; gal jaučiu, kad su ja į kapus nueina tradicinė lietuviška dvasia, suprantanti ir atjaunianti visus ir už visus besimeldžianti; gal joje įžvelgiu lietuviškos Motinos kančias, kurios nesibaigia tremties nedaloje; o gal šios moters šviesioje asmenybėje mūsų laikų šventąją matau... Gal...

O taip norėčiau dar kartą pamatyti jos žilus plaukus, giliai raukšlėtą veidą, virpančias rankas ir pačiu širdies balsu pasakyti:

— Geroji Motin! Tu esi gyva mūsų Tėvynės dalelė. Tu esi įkūnytas skausmas ir kančia. Tu esi mūsų tautos pasididžiavimas ir garbė. Juk tokios motinos, kaip Tu, išmokė mus savo Žemę ir Dangų mylėti, įkyvė vertinti ir branginti nekaltybės rūtą, ištėgę, kad visų mūsų kelių Viešpats ir Valdovas — nuliūdęs Rūpintolis, parimęs Lietuvių galulaukėje. Tu nežinojai, kas yra skrybys, kas neįstingybė vyriui ir šeimai; Tu nežinojai, kas yra poilsis, kas yra lepinimasis, ištaiga. Tavo nežavėjo nei turtingi miestai, nei skambi muzika, nei moderniški kino paveikslai. Vieną kelią težinojai — kelią į bažnyčią. Vieną mintį turėjai — maldą už savo vaikus, už visus tremtinius, už išstremtuosius, už nelaimingą mūsų Tėvynę...

Viena težinau: kol tarpe mūsų gyvens tokia dvasia, kokia gaubė šią žilaplaukę senelę, tol mes būsimės tvirti, valingi ir nesilankstysime svetimiems dievams, nors jie ir iš aukso būtų nulieli.

Amžina atils...

J. Kuzmickis

UŽJŪRIO LIETUVIAI

Solistas Br. Marijošius laimėjo pirmą vietą operos arijų klasėje Toronte, Kiwanis Muzikos Festivalyje. Bronius Marijošius dainavo ariją iš operos „Faustas“.

Floridoje, tarptautinėje meno parodoje, su savo kūriniais dalyvavo Edmontone gyvenę lietuvių dailininkas Aleks. Šepetytis, kuris išstatė tris kūrinius („La Džaz“, „Nidos žvejai“ ir „Žiema“).

Lietuvių Profesorių Draugijos valdyba Amerikoje priėmė Lietuvos Lituanistikos Instituto statutą ir laikinuoju instituto prezidentu pakvietė Dr. P. Joniką. Mokslinio Lituanistikos Instituto nariais yra pakviesti asmenys, kuriuos nors titulu dėstė Lietuvos aukštojo mokyklose arba dabar dėstą tokiose mokyklose JAV-bėse. Tarp jų pažymėtini. M. Aleksaitis-Gimbutienė, K. Avizonis, J. Balys, A. Bendorius, M. Biržiška, V. Biržiška, J. Brazaitis, I. Dambriūnas, Z. Ivinskis, J. Krėvė, A. Kučas, V. Maciūnas, J. Matusas, K. Pakštas, A. Plateris, J. Puzinas, A. Salys, A. Sennas, Pr. Skardžius, S. Sužiedėlis, A. Šapoka, V. Trumpa, A. Vasiliauskas, V. Viliamas.

Spaudai yra ruošiamas naujas prancūzų kalba leidinis Šveicarijai, Belgijai, Prancūzijai ir Afrikai. Leidinys bus iliustruotas ir turės naujausias žinias apie Lietuvą bei jos rezistencijos veiklą.

Daumanto parašyta knyga „Partizanai už geležinės uždangos“ jau yra išversta į prancūzų kalbą ir greitai bus pradėta spausdinti. Knyga bus verčiama ir į vokiečių kalbą.

Vyt. Meškauskas, buvęs „Mintis“ redaktorius, ir vėliau „Lietuvio“ redaktorius ir leidėjas, su žmona ir 2 vaikais atvyko į JAV.

Lietuvių Skautų Brolių vyriausio skautininku išrinktas v.s. prof. St. Kairys, vyr. sktn. pavaduotoju — v.s. Vl. Šarūnas, Garbės Gynėju — v.s. K. Grigaitis. Visi šie korespondencijos būdu išrinkti skautų vadai gyvena Toronte, kuris tampa pasaulio Lietuvių Brolių centru.

Į Pas. L. Skautų S-gos Tarybą išrinkti: v.s. prof. Vyt. Čepas (JAV), v.s. Ant. Krausas (Australija), s. F. Neniškis (Venecuela) ir s. Vyt. Skrinškas (Kanada).

Belgijoje Vasario 16-jį buvo įspūdingiausiai paminėta Liežė, kur į ją suvažiuoja lietuviai veik iš visos Belgijos. Čia lietuviai pasizymi itin geru susiklausymu ir vieningumu. Po kun. J. Dėdono celebruotos sumos, BLB pirm. Pr. Sekmokui atidarius minėjimo aktą, peristatę gedulo ženklą trispalvę įnešė R. Jonutytė, I. Gurskytė ir A. Pauliukonis, pasipuošę taut. drabužiais. Buvo taip pat pagerbti žuvusieji ir partizanai. Pagrindinį sveikinimo žodį tarė Fr. Paulius, OFM. Iežio lietuvių mažasis teatras ta proga suvaidino V. Alanto 1 v. „Velnio šoki“. Vasario 16-ją Liuvene suruošė Liuvono liet. studentai drauge su vienuolėmis.

Australijoj įsteiga lietuvių spaustuvę „Mintis“, kurios vadovybės pirmininkas yra Dr. Mauragis. Per įkūrimą jų sveikino ALB krašto valdybos pirm. J. Vaičiai, ALKD vardu pirm. Briedis ir kt. Išsiplėtusi ji galvoja steigti ir knygų leidyklą. Dabar jį spaudžia antrąjį Australijos lietuvių laikraštį „Mūsų Pastogė“.

OKUPUOTOJE LIETUVOJE

LIETUVOS ŽMONIŲ
MULKINIMAS

Beatodairinė bolševikų propaganda Lietuvoje — ju stipriausias ginklas. Tam tiktai yra įsteigta ir veikia Politinių ir Mokslinių žinių skleidimo draugija, turinti skyrus visose Lietuvoje. Dabartinį metų didelį dėmesį yra kreipiamas šia propaganda „maitinti“ Lietuvos ūkininkus, suvarytus į kolchozus. Šiam reikalui įvairiose Lietuvos vietovėse steigiami t.v. kaimo lektoriumi. Jie yra sudaromi miesteliuose, prie kolchozų, sovietinių ūkių, mašinų-traktorių stočių, mokyklų, kultūros namų ir pan. Bolševikinės propagandos darba vykdyti suvaromi visi kaimo inteligentai — ypač tingai vargšai mokytojai. Tokio kaimo lektoriumi vadovauja tam tikra taryba, tvirtinama vietos partijos komiteto. Visoje Lietuvoje tokių lektoriumų jau suorganizuota virš 300. Ir jie „dirba“, pav. Darbėnų apylinkės vien „Tarybinio pirmūno“ kolchozo lektoriume buvo perskaityta jau daugiau kaip 50 paskaitų. Iš esmės, tokie lektoriumai nebūtų blogas dalykas, jei jų paskirtis būtų ne bolševikinė propaganda, bet tikras kultūros švietimo darbas, ir jei jis būtų varomas be prievartos. Bet kokias klausimais yra šiandien skaitomos paskaitos tuose lektoriumuose? Marksizmo-leninizmo teorijos, materialistinės pasaulėžiūros, apie Sovietų Sąjungos didžiulius „laimėjimus“, kolchozų santvarkos laimėjimus, varoma ateistinė propaganda, o pastaruoju metu didžiausias dėmesys kreipiamas demaskavimui Amerikos-Anglijos imperialistinių karo kurstytojų ir jų pakalikų — buržuazinių nacionalistų, išdėstant, kokia yra „taikinga“ padėtis sovietų sąjungos politika. Tų lektoriumų bėda yra ta, kad patys paskaitininkai netiki tam, ką jie tvirtina ir kad savo klausytojų jie netikina, jokios abejonės nėra.

SVIETIMO PAŽANGA
POPIERIUJE

Apie švietimo padėtį Lietuvoje paskutinių žinių pateikė „Santarvė“ 4 nr. Ant popieriaus Lietuvoje įvestas privalomas 7 metų mokslas vaikams nuo 7 iki 15 metų. Bet praktikoje padėtis yra kitokia. Pav. Salčininkų rajone 1952 m. pradžioje nesimokė daugiau kaip 300 mokyklinio amžiaus vaikų. Patys bolševikai pripažįsta, kad panaši padėtis yra ir kitur. Užregistruoti vaikai nelanko mokyklų. Ne visur mokyklinio amžiaus vaikai yra atleidžiami nuo darbų kolchozuose mokymosi metu, kitur nėra sąlygų vaikams lankyti mokyklą, nes jie toli nuo jų gyvena. Septynių metų privalomam mokslui įgyvendinti reikalinga teikti materialinę paramą jos reikalingiems mokiniams, sudaryti jiems tinkamas mokyklų sąlygas, toli nuo mokyklų gyvenantiems, įsteigti bendrabučius ir pan. Nuo to viso sovietiniame rojuje yra dar labai toli.

LIETUVA IR GOGOLIS

Visa okupuota Lietuva yra priversta plačiu mastu minėti rašytojo Gogolio 100 metų mirties sukaktį. Prof. V. Putinas-Mykolaitis turėjo Kaune skaityti dvi paskaitas „N. V. Gogolis ir lietuvių literatūra“, doc. S. Paliulis apie Gogolį šiauliuose skaitė keturias paskaitas, o Vilniuje ta tema buvo paskaityta net virš 30 paskaitų. Žinoma, apie Gogolį turės būti skaitomos paskaitos visoje Lietuvoje, visuose esamuose Politinių ir mokslinių žinių skleidimo draugijos 320 lektoriumuose. Į Vilnių atvažiuoja paskaitai apie Gogolį skaityti net prof. Vodovozovas iš Maskvos. Lietuviai greit ir girdėti nenorės, apie Gogolį, kaip ir apie Leninę ar Staliną. Tuo labiau, kad tos paskaitos su literatūra nieko bendro neturi — jų tikslas yra parodyti Gogolio kūrinį reikšmę kovoje dėl taikos, prieš imperialistinius karo kurstytojus, už švietisį komunizmo rytojų. Viskas ant paties korpalo.

NE VISKAS TVARKOJE
LIETUVOS KOLCHOZUOSE

Lietuvos kolektyvizacija yra baigta. Jai įvykdyti tūkstantai Lietuvos ūkininkų buvo išvežti Sibiran. Likusieji buvo suvaryti į kolchozus. Tačiau jie vis dar negali įprasti gyventi kolchozo komūnos gyvenimu. Ir kolchozuose ūkininkai pasidalina arkliais, rūpindamiesi paskui kas savuoji. Ūkininkai taip pat stengiasi pasiskirti didesnius sklypelius asmeniskam naudojimui, atskiri ūkininkai nušienauja kolchozų pievas ir pan. Artėja pavasaris, reikia ruošti sėjas, o pasirodo, kad sėklos dar nesupiltos, kai kur, pav. Viečio rajono kolchozuose iki šiol nėra pargabenta nė kilogramo mineralinių trąšų. Lietuvos okupacinis prokuroras Bacharovas grąšina didžiausiomis bausmėmis už bolševikinės kolchozų tvarkos laužymą. Kad ta tvarka grąsina žemės ūkį, kad ji yra

priešinga esmėi tvarkingo žemės ūkio šeiminkavimui, jo našumui, Lietuvos ūkininko prigimčiai, tai maža tam okupantui terūpi. Kur pasauly kas matė, kad būtų daromi nutarimai, jog kiaušė turi pagimdyti 25 paršelius (o jei kiaušė to nepadarys, ar prokuroras Bacharovas ją turės didžiausią bausmę nubauti, gal kaip kenkėją iš kolchozo pašalinti?), bet sovietiniame socialistiniame rojuje viskas imanoma.

LIETUVOS INTELIGENTIJA
BOLŠEVIKŲ OKUPANTŲ
TARNYBOJE

Vienas iš galingiausių ginklų sovietų rankose palausti pavergtų tautų valią yra propaganda. Žmogus negali galvoti pats už save, už jį galvoja partija ir Maskva, žmogus net neturi galimumo galvoti savarankiškai. Kalimas į galvą 24 valandas ir parą bolševikinės propagandos, daromas tikslu užmušti žmoguje bet kokį galimumą už save pagalvoti.

Tokia propaganda daroma organizuotai, niekas nepalikama improvizacijai. Tuo tikslu, 1947 m. geg. 1 d. Maskvoje buvo suorganizuota Politinių ir mokslinių žinių skleidimo draugija. Jos tikslas buvo sumobilizuoti politinės propagandos tikslams visą inteligentią ir visus intelektualus, karo, žinoma, tikslu tuos pačius intelektualus laikyti savo kontrolėje, padaryti iš jų aklą ir galingą įrankį partijos vykdomo bolševikinio auklėjimo.

Tuoju visose sovietinėse respublikose buvo įkurti tos draugijos skyriai. Lietuvoje draugijos skyrius buvo įkurtas 1947 m. spal. 5 d. Bet 1947 metais tik 41 paskaita buvo paskaityta. Dar 1947 metais draugijoje buvo 355 tikrųjų narių ir 239 narių korespondentų. Bet jau 1949 metais buvo paskaityta viso 2766 paskaitų. 1952 metais buvo jau 2366 tikrųjų narių ir 4114 narių korespondentų. Nuo 1949 metų viso buvo paskaityta 24.357 paskaitų, kurias klausė 2.400.000 žmonių! Paskutinių dviejų metų bėgy 13.219 paskaitų buvo paskaityta kaimo — ūkininkams. Tikslu su savo propaganda prireiki prireiki, padėsi lietuvių tautos širdies — Lietuvos ūkininkų ir juos perauklėti — visoje Lietuvoje įsteigta 320 tos draugijos t.v. lektoriumų.

Paskaitos skaitomos, žinoma, antireligioninėmis temomis, marksizmo-leninizmo teorijos klausimais, apie sovietinės taikos pastangas, mes ją vadiname Pax Asiatica, apie bolševizmo ateitį, kurį darome medžiagos turinį, kuris dažniausiai nesutampa su Redakcijos nuomone. Tam tikslu šis skyrius ir buvo įvestas. Jeigu Red. varžytų mintis, tada „Laisva Tribūna“ nebūtų laisva ir ji būtų visai nereikalinga. „Laisvoji Tribūna“ išreikšti nuomonę yra paties autoriaus asmeniška nuomonė. I „Laisvą Tribūną“ gali rašyti kiekvienas ir Red. jų raštus spausdins, jei tik jie bus parašyti padarumo ribose, neasmeniški, trumpi ir galį sudominti kitus skaitytojus. „Laisvą Tribūną“, padariusi gyva ir įdomia, reikia autoriams leisti karta, ir griežčiau tuo ar kitu klausimu pasisakyti ir išprovokuoti reakciją skaitytojų tarpe.

VILNIUJE TRUKSTA BULVIŲ
IR DARŽOVIŲ

Vilniaus miesto administracija svarstė klausimą kaip miestą geriau aprūpinti bulvėmis, daržovėmis ir pienu. Aplink Vilnių numatyta įsteigti pamiesčio žemės ūkio zoną, kad pagerinti gyventojų aprūpinimą žemės ūkio produktais. Į tą zoną turi įeiti Vilniaus, Naujosios Vilnios, Nemėnėnės, Trakų, Sirvintų ir Vievio rajonų kolchozai, taip pat 9 sovchozai: Baltosios Vokės, Korvės, Maišiagalos, Šumsko, Parčėvo, Anovilio, Lentvario, Bortkuškio ir Šalčininkų. Toje pamiesčio zonoje bulvėms turės būti apsidinta 6.000 hektarų, beveik dvigubai daugiau negu prieš metus. Reikiama, šiais metais pusei Vilniaus miesto gyventojų pritrūko bulvių. Patvirtintas planas ir karvių skaičiaus padidimui miestą pienu aprūpinti.

KLAIPĖDOJE

Klaipėdos mieste bolševikinės propagandos tinklas šiais metais gerokai išplėstas. Veikia net 5 politinė mokykla, 15 ratelių Stalinio biografiją studijuoti, 130 ratelių bolševikų partijos istoriją studijuoti. Yra aukštesni ir žemesni kursai. Šio bolševikinio mokslo šiais metais Klaipėdoje suvaryta mokyti net daugiau kaip 4.100 žmonių.

Laisvoji
tribūna

EMIGRANTAI — DEZERTYRAI

„B.L.“ per savo „Laisvą Tribūną“ skaudžiai įžeidė daugelį gerų patriotiškų lietuvių, kurių parama ne tik laikraštis, bet ir DBLS nekarta pasinaudojo ir ateity norės tą paramą gauti. „B.L.“ gerai žino, kad lietuvių, emigruojantiųjų į užjūrį, visiškai nėra „dezertyrai“, bet tokie pat, ar net geresni patriotai už tuos, kurie čia pasilieka vien gal dėlto, kad nesugebėjo, ar tingėjo užsidirbti pinigų kelienei.

Pasipiktinęs skaitytojas

Red. prierašas: Yra reikalinga dar kartą pažymėti kad Redakcija neatsako už „Laisvoji Tribūna“ talpinamos medžiagos turinį, kuris dažniausiai nesutampa su Redakcijos nuomone. Tam tikslu šis skyrius ir buvo įvestas. Jeigu Red. varžytų mintis, tada „Laisva Tribūna“ nebūtų laisva ir ji būtų visai nereikalinga. „Laisvoji Tribūna“ išreikšti nuomonę yra paties autoriaus asmeniška nuomonė. I „Laisvą Tribūną“ gali rašyti kiekvienas ir Red. jų raštus spausdins, jei tik jie bus parašyti padarumo ribose, neasmeniški, trumpi ir galį sudominti kitus skaitytojus. „Laisvą Tribūną“, padariusi gyva ir įdomia, reikia autoriams leisti karta, ir griežčiau tuo ar kitu klausimu pasisakyti ir išprovokuoti reakciją skaitytojų tarpe.

SOCIALIZMAS ATGYVENO

Neseniai Amerikoje buvo atspausdintas gen. Eisenhowerio straipsnis, kuris buvo parašytas prieš du metus. Eisenhoweris ten rašo, kad kartais, pavojaus atveju, yra reikalinga vyriausybės įsikišti į krašto ekonominius reikalus, bet tas neturi būti nuolatinis daroma. Generalas toliau įvedžioja, kad socialistinė sistema netinka Amerikai. Tai išskėlė klausimą, ar iš viso socialistinė sistema nėra atgyvenusi? Iš praktikos žinome, kad socializmui geriausiai sekasi ten, kur gyvenimo sąlygos yra blogos. Geriausiai gyvenančiam krašte — Amerikoje socializmas beveik visai neturi pasekėjų. Ir Britanijoje po to, kai darbiečiai nugalėjo kraštą, gyventojai juos išmetė iš valdžios. Toji taisyklė, kad socializmas tik nuskurdina gyventojus, turi gal tik vieną išimtį, t.y. Skandinaviją. Bet ten socialdemokratų vyriausybės yra taip nutolusios nuo marksizmo, kad jos daugiau prilygsta kapitalistinei Amerikos sistemai ar Anglijos konservatoriams, bet jokių būdų ne socialistams, ta prasme, kaip mes juos suprantame, t.y. kad beveik viskas priklauso valstybei, beveik viskas turi būti suvalstybinta ir valstybės kontroliuojama gyventojų būkle.

Iš to darosi išvada, kad socialistinė sistema turėjo pasisekima, kada žmonės buvo tamsūs ir neturtingi, bet kylant gyvenimo standartui, toji sistema jau pradėjo merdėti, kaip atgyvenusi savo amžių. Socializmo blogybės nepasibaigia vien gyvenimo nuskurdinimu. Jos suvalstybinimo metodai atima iš žmonių iniciatyvą ir norą dirbti ir progresuoti. Jos visuotina socialinė apsauga rūpinis gyventojais nuo gimimo iki karsto atima iš žmonių suvaran-

VLADAS SLAITAS

MELANCHOLIJA

Niekas į karstą žmonos su savimi
[nepasiima]

karstuose
žmonės miega po vieną.
Liūdnam žemės paviršiuje
pasileka tik vienos našlės
[graudžiai raudoti,
pasileka tik vienas
akmeninis paminklas,
pasileka tik artimiausio berželio
[kasos
graudžiai ašarai
nusišluostyti.

Grojanč rudenio smulkiam lietuvių krūmuose,
[aviečių krūmuose,
kai jų saldžiosios uogos
jau nukritusios būna,
kai nukritusių vyšnių
vietoj lieka tik išbarstyti vyšnių
[kauliukai,
kas tai galtų būti?
Tai melancholija.

P A M A L D O S

BRADFORD — balandžio 13 d.,
12.30 val.: giedos vyrų choras.
HUDDERSFIELD — balandžio
14 d., 11 val. St. Joseph bažn.
MIDDLESBOROUGH — balandžio
19 d. 5 v.v. Katedroje.

tų patikrinti „Br. Lietuviai“ egzistenciją. Ar visi jie užsisako laikraštį? Ne. Ar remia jie kitus lietuviškus reikalus? Ne. Tai kokia iš jų nauda? Jokios.

Atsitrauk už palyginimą, bet mėslas nors dirvą patirėta ir duoda naudos, o šitoks niekuo lietuviškų nebesidomima ir lietuviškų reikalų neremiaus lietuvių karta: blogiau ir už mėslą, ypač tuo atveju, jei jis, užuot ramiai kiūtojes, atsistoja kur nors vidury tako.

SEKANCIOS KRIKŠTYNOS
Emigracijos bangai įsisiubavus, nei propaganda, nei ekonominės padėties Anglijoje pagerėjimas, nesustabdydys. Ypač tingai daug lietuvių žada išemigruoti per balandį, gegužės ir birželio mėnesius, taip kad „Britanijos Lietuvis“ iš Anglijos gyvenančių prenumeratorių vargu begalės išsiversti. Perikrištynas „Br.L.“ „Europos Liejuvių“ užjūriuose prenumeratorių skaičius kelis kartus padidėjęs, susiprėtę ekonominė būklė ir, pritraukiant naujų bendradarbių, turinį galima būtų pagerinti, įvedant žinių santrauką iš Europos lietuvių gyvenimo.

Todėl, jei jau suruošėte spausdintą išsigijimo progą krikštynas, rušokite ir „B.L.“ naujo vardo krikštynas.

TIK „BRITANIJOS LIETUVIS“

Straipsnelyje „Britanijos Lietuvos ir Europos Lietuvis“ tūlas Britanijos lietuvių panorą pakrikštyti mūsiški laikraštį.

Daugiau būtų kalbos, jei šitoki klausimą keltų kuris žemyno lietuvis, bet šį kartą, pasirodo, ir mūsų tarpe esama savotiškų (atspausau už tolimesni žodį) išdava, kurie no. I būti perikrištynais... O man rocos, kad perikrištynais, visais laukais nebuvo populiariūs nei perdaug mėgiami...

Jeigu jau kada reikėtų mūsų laikraštį perikrištyti, tai tik joki būdu ne šiandien. Prieš krikštijant reikia įsitikinti, kas jis jau europinis yra. Šiuo metu jis tikrai tebėra dar tik mūsų salos laikraštis, nes žinių iš žemyno tiek mažai ir skysta, kad iš mūsiškio laikraščio apie anų žemynų gyvenančių lietuvių pasiliekama ir judėjimą skaitydama joki būdu nesudarysi aiškesnio vaizdo. Pats laikraščio vardas (tikrai nepadarys europinio jo turinio).

Neturiu jokių duomenų, kad tie, kurie gyvena ne Manchesteryje, o kur nors Amerikoje ar Europos žemyne, būtinai išsigelstų „Manchester Guardian“ perikrištyti, sakykim, „World Guardian“, nors šiaip jiems tas laikraštis visiems patinka ir praverčia. Už senus vardus mokami dideli pinigai, o naujagimiai visada raugijamiai.

Kia, tai didesnis talkos, daugiau bendradarbių, daugiau prenumeratorių du agiau pinigų. O vardas Ko „Br. Lietuviai“ dar vis reikiama, tai didesnis talkos, daugiau bendradarbių, daugiau prenumeratorių, daugiau pinigų. O vardas jo negadina.

BEZDŽIŲ IR STRATOSFERA

Coliers magazino korespondentas Cornelius Ryan praneša, kad keturių bezdžionės su V-2 raketa buvo pasiūstos į stratosferą ir leimingai grįžo atgal. Jos buvo patalpinos hermetiškai uždarytoje kabinėje ir pakilo iki 85 mylių aukščio. Bezdžionių elgesys skridimo metu buvo registruojamas specialiu aparatu. Nors vėliau viena bezdžionė ir pastip, tačiau jos mirties priežastis neturėjo nieko bendro su skridimu.

GERIAUSIAIS MAISTAS
IS LIETUVISKOS KRAUTUVĖS

Seniausia Londono lietuvių parduotuvė siūlo:

Virtas kumpis dėžė 1/4 sv. 17/-
Leniška salami 1/4 sv. 8/-
Kiaulienos desros 1/4 sv. 6/6
Ariška salami 1/4 sv. 5/6
Rūkyti lašiniai 1/4 sv. 5/-
Sūdyti lašiniai 1/4 sv. 5/-
Danishas bekonas dėžė 3/6
Frankfurt. desrelės dėžė 3/6
Raugintų kopūstų dėžė 2/-
Raugintų agurkų dėžė 2/6
Riesut. sviestas dėžė 2/-

Už persiuntimą — 1/8

Jei užsakymas viršija 50 šil., persiuntimo išlaidas pamokame mes. Siuntinius galime pasiūti ir į Vokietiją.

J. L I O D Z I U S
421, Hackney Road, London, E.2.
Telef.: SHOREDITCH 8734

KELIONŲ BIURAS

HICKIE, BORMAN, GRANT
& Co.,
24, Charles II St., London,
S.W.1.
parūpina bilietus kelionei į
visus pasaulio kraštus laivais,
lietuviams, traukiniais ir su-
tvarko kelionės formalumus.
Patarnavimas skubūs, patikimas,
be jokio specialaus atlyginimo.
Rašyti angliškai (rašant lietuviškai laiškus adresuoti į DBLS Centrą).

Stalino Alga

Kaip visuomet, kur gyventojų masės skursta, ten valdovai prabangiai gyvena. Apie Staliną užcasi žinių suteikė vienas sovietinės delegacijos prie JTO-jos posėdžių Paryžiuje narys, dirbęs privačame Stalino sekretoriute. Jis su savo kolega, kuris į vieną privatajį pokalbį ir kėk daugiau, už apikaklės užpykęs viską išsipašakojo.

Stalino pagrindinės pajamos susideda iš: 1) vyriausybės galvos algos — 5000 rublių į mėnesį, 2) partijos gen. sekretoriaus — 5000 rublių į mėnesį ir 3) honoraro iš vaistybės leidysios už jo raštus — 30.000 rubl. į mėn., viso 48.000 rublių per metus. Be to, Stalinas turi ir „nenumatomų“ pajamų: nemokamas butas Kremliuje, trys vilos (Soči, Gorinka ir Bolševo), joms išlaikyti yra skiriama 50.000 rublių. Kremliaus parduotuvėse Stalinas viską perka pagal specialius kuponus, gaudamas 80 proc. nuolaidą, kas jam sutaupo kitus 150.000 rublių. Visa tai sudėjus ir gauname 740.000 rublių per metus išmokamus Stalinui. Čia neįskaitytos valstybės apmokamos pokylių reprezentacinės išlaidos.

Be to, Stalinas visuomet laimi įvairios paskolos laisvų loterijų, nes, nes vienas valdininkas nerizikuos, kad Stalinas būtų nepatenkintas

PASIRUOSKIME

Lietuvių Klubu Valdyba, norėdama puoselėti gražų mūsų velykinį paprotį — daryti murgučius, ruošia murgūčių konkursą.

Lietuviai, ypač jaunimas, kviečiamas dalyvauti šitame konkurse. Už dailiausius išmargintą murgutį atsiunsta Pirmąją velykų dieną į ruosiamą Liet. Namuose pasilinksminimą, arba iki tos dienos prisijus iš provincijos skiriamos vertingos dovanos.

Negali pasilinksminime dalyvauti — murgutį siunčia Klubu Valdybai, 43, Holland Park, London, W. 11.

Visi, kas jaučiasi vieniši ir nori praleisti Velykų šventes jaukioje nuotaikoje, kviečiami atsilankyti į Lietuvos Namus, kur bus galima pasisėdinti ir pasilinksmininti.

Moteris ir vyras galime apsipirkti nakvyne vietoje. Užsisakoma iš anksto pas Namų Administratorių.

Skyriaus narių
P. URBA
ir
p-lė M. LUCAS

sukūrusis šeimą, sveikiname linkėdami ilgo ir laimingo gyvenimo.
DBLS Lowtono skyr. valdyba
ir nariai

Mažai trijų asmenų šeimai (visi suaugę) reikalinga gera vieta — tarnaitė. Geras atlyginimas. Automatinis centralinis apšildymas. Vieta pasiekama 1/4 val. traukiniu iš Victoria ar Charing Cross stoties. Teirautis: The Beeches, Zig Zag Rd., Kenley, Surrey. Tel. Uplands 3224. Atvykusiems susitarti, apmokama kelion. išlaidos.

Toje pat vietoje reikalingas daržininkas-soferis. Geras atlyginimas, 2 kambariai (atskirai), central. šildymas, šviesa ir 50 proc. daržininkystės pajamų. Galima susikabėti rusiškai.

Mažai dviejų asmenų šeimai reikalinga tarnaitė-virėja. Geros sąlygos ir geras atlyginimas. Vieta pasiekama 20 min. traukiniu iš Victoria stoties. Teirautis: The Beeches, Zig Zag Rd., Kenley, Surrey. Tel. Uplands 3224.

Dėmesio! Linksmas atostogas praleisti atvažiuokite į Blackpool, pas senus ir naujus pažįstamus. Visi nuosirdžiai laukiami. Kreiptis: Mrs. D. Morgan, 62, Holmfield Road, Blackpool, N.S.

Poezijos antologiją „Žemė“ ir „Lietuvių Dienų“ magazną Anglijoje galima įsigyti šiose vietose. DBLS-gos Centre — Londone. J. Mockevičius — White Hart, Holmfirth, Huddersfield, Yorks.

A. Gerdziūnas — 6, Beechey St., Oldham, Lancs.
P. Dragūnas — 91, Jakman Rd., Cannon Hill, Birmingham.

Lietuvaitė, jei esi vieniša ir galvoti apie šeimyninį gyvenimą, tuojau rašyk: P. Pakalnis, Helen Mine, Wawa, Ontario, Canada.

Mgr. WANDA SWIDERSKA, atlieka mediciniską kraujo analizę (Wassermann, Kahn), šlapumo, išaiškina ankstyvą neštumą, metabolizmą ir t.t. 16, Gabriels Rd., London, N.W.2. Tel.: GLA 8776.

INFORMACIJOS AGENTŪRA
Duodami patarimai ir informacijos įvairiais skyrbybų paieškojimų, biznio ir kitais reikalais. Agentai D. Eritanijoje, JAV, Indijoje ir Afrikoje. Kreiptis raštu ar žodžiu: Enquiries Incorporated, Continental Section, 23, Stanley Gardens, London, W.11. Tel.: BAY 8138.

Printed by Lithuanian House, Ltd, 43, Holland Park, London, W.11. Tel.: PARK 9899